

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO - 629374 - I/09/KMŁ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 5 listopada 2009 r.

Pani
Ewa Kopacz
Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Liebe Frau Minister

Z niepokojem przyjąłem pojawiające się w ostatnim czasie doniesienia prasowe związane z podejrzeniami arbitralnego podchodzenia przez pracowników służby zdrowia do wymogu wyrażenia przez pacjenta świadomej zgody na interwencję medyczną. Zgodnie z tymi informacjami, nierzadkie są przypadki podpisywania przez pacjentów formularzy zgody na zabieg bez otrzymania od personelu medycznego uprzedniej informacji, która nadawałaby zgodzie przymiot świadomości, a nawet zgód czysto blankietowych. Wiadomości o takich sytuacjach zaczęły się pojawiać w przestrzeni medialnej po głośnej sprawie pozbawienia płodności pani Wioletty Woźnej, w której nieprawidłowości bada obecnie prokuratura.

Warto w tym kontekście zauważyć, że świadoma zgoda należy do uniwersalnych standardów prawa medycznego i została uregulowana zarówno w aktach o charakterze międzynarodowym (m.in. w Konwencji o ochronie praw człowieka i godności istoty ludzkiej wobec zastosowań biologii i medycyny Rady Europy z 1997 r.), jak i w ustawodawstwie krajowym (art. 15 i następne ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2009 r., Nr 52, poz. 417 ze zm.) oraz art. 32 i następne ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza

dentysty (t.j. -Dz. U. z 2008 r., Nr 136, poz. 857 z późn. zm.), a co najważniejsze, ma swoje oparcie w konstytucyjnym systemie ochrony praw i wolności człowieka i obywatela. Wymóg świadomej zgody jest odbiciem, funkcjonującej w coraz szerszych kręgach, zasady prymatu autonomii pacjenta w postępowaniu medycznym. Jest on niezmiernie ważny dla zapewnienia jednostce możliwości podejmowania istotnych decyzji dotyczących jej życia. Z tych przyczyn uznałem za zasadne zbadać stan stosowania związanych z nią procedur w praktyce.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji dotyczących procedur wyrażania świadomej zgody w praktyce działania zakładów opieki zdrowotnej, a w szczególności o inicjatywach podjętych przez Ministerstwo dla wprowadzania pozytywnych praktyk w tej dziedzinie.

Łukasz Gaj naucz
przez kolekcjonera